

STOPA

ČASOPIS ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH SKAUTŮ A SKAUTEK V ZEMĚNÍ Č. 72

Chceme věrni zůstat také dál ...

Calif., Mar. 1984

V únoru tohoto roku zemřel v Praze akademik, profesor, doktor Josef C H A R V Á T, dlouholetý primář nemocnice na Karlově náměstí a jeden z našich nejstarších a nejzasloužilejších skautů.

Narodil se v r 1897 a začal skautovat s A.B. Svojsíkem a tábořil s ním na Sázavě již v r 1913 pod Lipnicí. A od té doby byl vždycky skautem. Byl léta starostou Junáka mezi válkami a teprve po zřízení Protektorátu a po smrti Svojsíkově předal svou funkci gen. Vlčkovi, který však do roka odešel do exilu a tuto

funkci vlastně nikdy nezastával. Dr. Charvát od počátku bojoval za jednotu našeho skautingu a za všestrannost jeho výchovy. Byl jeden z posledních lékařů intelektuálů činný v mnoha spolcích a všude dobře známý kulturní pracovník.

Dodatečně se dozvídáme, že v říjnu 1983 nás také opustila Jiřina P O K O R N Á dlouholetá, vůdkyně Moravské Lesní Školy. Na Moravě byly kursy společné pro chlapce a děvčata. Její pochopení pro výchovné problémy jí umožnilo podržet při výchově dívčího dorostu hodně toho d í v č í h o a nenapodobovat chlapce ve všem. Spolu pracovala na řadě příruček s Velenem Fanderlikem, zvláště na knize Dívčí tábor a jeho vedení. V r. 1945 se vrhla znovu do práce a opět za Pražského Jara.

Zanechala po sobě jasnou stopu a její poctivá a obětavá práce a velké pochopení pro výchovu všestrannou a nejen výcvik, přineslo všude dobré a trvalé výsledky.

Redakční rada: V. Balejka, Velen Fanderlik, Dr. J. Kolominský
Adresa Redakce: STOPA 709, Hermita Crescent Trail, B.C., Canada V1R 1B3
Administrace: STOPA 29414 Bayend Drive SAN PEDRO, Calif. 90732 USA

PROGRAM PRO CELÝ ROK

Velen

Jak číst tyto řádky

Tento nástin není 'učební osnovou' pro učitele nebo profesora na škole, který má před sebou dvacet studentů, či žáků, všechny stejného věku a přibližně stejné intelligence, přednáší 'učebbní látku' popřípadě vysvětlí a trochu procvičí co je v učebnici a žáci si to pamatují.

Skauting není SKOLNÍ VÝCHOVA skauting je HRA. Je to hra NA ŽIVOT

Rádce neučí a nevychová sám, ale RÍDÍ ŽIVOT oddílu a nedělá to SÁM.

Práci v oddíle a vedení mládeže v družinách mají na starosti RÁDCE. Většina práce a výcviku se děje v družinách.

Program, který je tu nastíněn a rozdělený do měsíců celého roku není jenom práce oddílová, to co je označeno v této knize jako činnost v KLUBOVNĚ je často a většinou činnost DRUŽIN. na družinových podnicích.

Nedej se unést nesprávnou domyšlivostí, když si myslíš, že to můžeš SÁM naučit mládež daleko rychleji a lépe, nežli RÁDCE družiny. Snad, ale ten rádce má k té mládeži blíže, on jim to dovede daleko lépe říci a vysvětliti 'po jejich' a budou mu rozumět líp, nežli tobě.

A nezapomínej. Nevychováš-li si rádce, budeš muset všechno dělat SÁM a na to nestačíš. A za několik let práce uvidíš, že JSI SÁM, protože jsi si nevychoval z rádců svého nástupce.

A proto:

Přečti si program na počátku měsíce, vyber si z něho to co můžeš dělat, svěť všechno co můžeš rádcům, aby to procvičili na družinových podnicích a pro sebe si nech jenom to, co oni nedovedou sami mládež naučit.

Použij každé příležitosti na výletech i na schůzích, aby ses přesvědčil, kolik se kdo naučil, co zapomenul, co nepochopil a tam pak zasáhni, porad, pouč a vysvětlí také jeho rádci, kde snad opomenul něco vysvětlit, nebo špatně pochopil.

C E L O R O Č N Í P R O G R A M

DUBEN : - APRIL : Čaro rychle pokračuje, stromy pučí, všude plno jarních květů. Délka dne 5 - 19 hod. Příliš chladno na přenocování venku. a na koupání. P o č a s í nejisté, přehánky, větrno. Teplá výzbroj, svetry a bundy s sebou.

S K O L A Hodně práce ve vyšších třídách, Hudební a jiné soutěže, pěvecké závody a pod.

P r á z d n í n y : Velký pátek 20.IV Velikonoční neděle 22.IV.

N o v á č e i : Noví přicházejí. Jsou většinou d o b ř í a je čas je ještě před táborem vycvičit.

C O Z A Ě I D I T : Projít letní inventář, opravit, nabrousit atd. Vyrobit co je třeba pro let a pro tábor. Začít se starat o letní t á b o ř i š t ě .

P r o g r a m v ý l e t ů : Vaření po družinách nebo dvojic jen s polní miskou. Závody v rozdělávání ohně. Orientace a čtení mapy, družotřídní se střídají ve vedení podle mapy, orientace a čtení mapy někde na výhlídce. Stopovací hry, značkování, sbírání a určování květin/ je jich ještě málo a jsou zajímavé/ První pomoc a konstrukce nosítek/ nech raněného nést alespoň 500 m a nosítka se nesmí rozsypat. Každá družina má jiný uraz. Berte to doopravdy. Pozorování ptáků a chování zvěře. Ptáci staví hnízda. Vezměte kukátko. Pozorování mraků a jejich tvary. V dubnu se rychle mění. Stavění stanů a výběr dobrého místa, kde nebude 'jezero'. Nedělejte okopy na louce, ale použijte kamení na obkládání.

Hledání pitné vody a úprava studanek, kde se to dá. Jak se pozná dobrá voda, zjistěte podle mapy neteče-li z vesnice.

Prohlédka výstroje na místě. Nevhodné boty, ne dost teplé oblečení, škrtící opasky a pod.

Důkladná prohlédka tlumoku a pokyny jak je upravit. To se nedá dělat na schůzích, ale může se v tom pokračovat. Na výletě každý pozná, co 'nesedí, škrtí, sesouvá se, hází na zádech a kde koho boty tlačí. Všechno se zuje a prohléane. Budeš překvapen, jaké nemožné boty mají nejen děvčata, ale i chlapi. Na příští schůzi se ty 'nemožné' tlumoky přinesou a doporučí a provede se 'operace'. Špatně nabalené tlumoky vedou k 'deformaci zad', 'šmatlání' a pod. Špatné boty stejně. 'apování a kreslení malých plánek. Přesnost směrů a vzdáleností je důležitá. Měření úhlů pomocí primitivní 'visírky' nebo papírku. Skautský krok alespoň na vzdálenost 1 km. To se ukáže, jak se tu a tam 'pynkl hází, věci padají z kapes a pod. Zastav čas od času a 'sesbírejte raněné a stracenou výzbroj'. Na příští družinovce se potřebné opraví. Zipy na kapsách, malá oddělení v kapse na nůž a pod. aby nevyklouznul. Nejlépe, když je na řetízku.

P r o g r a m s c h ů z e k : Rozhovor o jídelních lístcích na výlety a také co vzít s sebou na jídlo. Maminky obyčejně mají dobře míněné, ale nevhodné nápady. Každá družina si připraví jídelní lístek pro 6 členů a na příštím výletě to uvaří. Tam se ukáže ... Uvažte kolik čeho se má vzít s sebou a jak to zabalit.

G e o l o g i e . Rozprava na podkladě toho, co viděli na výletě. Opakuj tyto hovory po každém výletě. Budeš vidět, jak to mládež zajímá.

Hygiena sportů. Pozvi si odborníka a pohovořte si o tom. Hlavní zásada je: nepřepínat, střídát s odpočinkem . Jak poznáš únavu .

V ý z b r o j pro výlety s přenocováním. Podrobný výklad 'starých zkušených' chlapců. Doneste výzbroj na schůzku, každý si sbalí tlumok Starý zálesák si nese málo, nováček vleče zbytečnosti. Úprava a přešití nevhodných tlumoku a výzbroje. Je to většinou velice snadné.

KVĚTEN - MAJ. Jaro rychle pokračuje, listí již je vyvinuté a v lese je stín. Všechno kvete, ptáci zpívají a všude je hodně hmyzu. Délka dne 4 - 20 hod. / asi jako v srpnu/Augustě/ Dá se tábořit a spát pod stanem Dostí teplo na koupání a vodní sporty. Pamatuj na to, aby v poledne nikdo nechodil bez košile. Opálil by se. Počasí většinou jasné a příhodné pro výlety. Krátké deště, ale málo skutečně 'zapršených dnů'.

Š K O L A : Sportovní a jiné závody pokračují, dosti školní práce, ale ne ještě tolik jako v polovině června.

P r á z d n i n y . 13. května den matek, / neděle/ 31. Mánebevzetí. Nováčci stále přicházejí. Toto bývá ještě dobrá mládež, ale červnoví jsou již vypočítaví, jdou tábořit, ale nevydrží.

C O Z A R I D I T : Vykorrespondovat letní tábořiště, nebo jít najít tábořiště a vyřídít co se dá na místě. Pošli dva starší zkušené rádce, nebo skauty na kolech na 'průzkum'.

P r o g r a m v ý l e t ů : Velodenní, sem tam i s přenocováním a táborovým ohněm.

Pochod se značkováním, orientace s čtení mapy se skauty I stupně
Určování květin, hlavně keřů a stromů i nadáلكu podle vzrůstu. Je to velice zajímavé pro každého.

Kreslení stromů pro nadané kreslíře, panoramatické náčrty pro vyspělejší mládež. Jde o přesnost zaměřené a ne o 'umělecké podání'.

Hra o 'Poklad' odpoledne. Poopoledne ji někdo připraví. Velké polní hry v terrainu.

Táborák . Družiny připraví program. Jedno číslo vážné na začátek, veselé věci na konci. H dně zpěvu. Velice pečlivě připrav pořadí čísel, aby to mělo spád a nebyla jen 'kupa čehokoliv'.

V ý l e t s p ř e h o c o v á n í m . Na první den méne programu / sobota/ a více zůstává na neděli. Počítej s tím, že nováčci se dobře nevyspí a budou zvadlí druhý den.

Jednodenní výlety pochodové a průzkumné. Navštivte zajímavé a významné místo, historicky cenné. Někdo si přečte z Vlastivědy nebo průvodce o jeho významu a na místě vysvětlí.

K v ě t e n - M á j 2

K l u b o v n a : Hodně času se ztráví přípravami na výlety, instrukcemi jakou výzbroj a pod. Dej rádcům ukol, aby mládeži vysvětlili co kdo potřebuje. Je to lepší, i když to déle trvá.

Botanika, doplňky k tomu, co jsme poznali na posledním výletě. Cvičení a závody a hry s čtením morseovky, odposlouchávání bzučáku či zvonku o závod.

Pro starší hochy a děvčata. Popis krajiny podle mapy, kde nikdo nebyl. Příště se tam jde na výlet. Je to nejdůležitější cvičení představitivosti. Dej ukol jako cestu, kde není velké stoupání, kde nejde e žádnou frekventovanou cestou, vyhnout se všem vesnicím a pod. Pak se to v nejbližší době zkusí venku.

Krátký výklad o tom, jak řadit rostliny do 'tříd' podle příbuznosti Šifry družin o závod. Nesmí to být příliš složité. Družina dostane dopis nejprve 'k luštění', pak se jim řekne 'klíč čtení' a oni to 'přeloží' a napíší odpověď toutéž šifrou. S klíčem musí dostat i potřebné tabulky, aby se nestrácel čas.

Hry cvičící zručnost a usudek. Červen je měsíc praktického skautování, ale nesmíme zapomínat, jak myslet.

Ruční práce: Výrobky součástí výzbroje, pouzdro z plastiku na pokrývku, pouzdro na misku, poutaka na tlumoku na zavěšení sekery a jiných náradí. Zip-zipy na kapsy, aby se nic nestratilo při 'válení', plíženě a jiných hrách.

Drobné opravy inventáře oddílového i soukromého.

D e n ů p r a v : Každý donese svou výzbroj na schůzku, kus po kuse se prohlédne a doporučí uprava / kapes, knoflíku, poutek na opasek, pohev na nože, pouzder na mapy a pod. Na místě se to upraví. Dej donést odstřížky, kusy kůže, popruhů a pod, které jsou doma někde pod postelí, nebo v nejvyšších příhradách skříní, kam nikdo nevidí. Matky budou vděčné, že se zbaví 'krámů'.

I n v e n t á ř . Oprava jeho se na schůzích nedá dělat, protože je jich obyčejně mnoho. Lidé si jednotlivé kusy rozeberou a správce inventáře a stanů /Standa/ si pečlivě zaznamená, co si kdo odnesl. Nepočítejte příliš s pomocí matek. Jde o opravu nikoliv uhlednou, ale důkladnou.

Č E R V E N Jun

Charakteristika měsíce: Začíná leto, příroda je v plném vzrůstu. Ptáci hnízdí, všechno roste. Louky jsou zarostlé travou a nedá se běhat po pastvinách aby se nepošlapala tráva.

Délka dne 3 - 21 letní slunovrat 21. Nejdelší den

Teplota denní: teplo na táboření a přenocování, první bouřky. Ideální čas pro koupání a vodní sporty. Polední vedro povážlivé/ nepochoduj v poledne po otevřené krajině.

P o ě a s s í : Většinou jasno, krátké deště a bouře málo dní celý den zataženo.

S k o l a : Poslední měsíc, hodně sportovní a jiné činnosti, závody a pod. Dost práce v poslední chvíli v ostatních předmětech. Počítej s tím že někteří dobří skauti i rádcové musí více pracovat aby si polepšili školní prospěch.

P r á z d n í n y Žádné delší prázdniny nejsou, leda někdy pozdní svato-dušní svátky, což jsou jenom dva dny. Bývají obvykle příležitostí pro podniky větších skautských celků a závodů.

N o v á ě c i : Bud velice opatrný při přijímání těchto nováčků. Často se hlásí jen proto, aby šli tábořit a pak zmizeli. Rodiče své děti někdy posílají do táborů, aby sami mohli jet na cesty. Málo z těchto nováčků dobře zakotví. Uvaž také, že pro některé je to přílišný "skok do studené vody" jít do tábora bez zkušeností.

Z v l á š t í u k o l y :

Nejpozději na začátku měsíce navaž znova s majitelem pozemku, kde chcete tábořit a domluv s ním kdy na tábořiště přijedete, aby věděl, kdy má pastvisko pokosit, zařídit poslední co potřebuje a pod.

Táborový i n v e n t á ř se musí prohlédnouta rozdělit práci mezi starší skauty, aby všechno bylo opraveno, dokoupeno, co je potřeba a připraveno k dopravě.

S t a n y se musí prohlédnout a zašít, opravit drobnosti a některá plátna znova impregnovat.

S C H ů Z E R O D I Č U před táborem alespon dva týdny předem. Přijdou jenom rodiče, kteří mají skutečný zájem a jsou ochotní pomoci. Vyslechni jejich přání a rady, někdy jsou dobré a učelné, ale nedebatuj s lidmi, kteří žádají nemožné, nebo mají zřejmě naprostý nedostatek pochopení o co jde. S otci je obvykle snazší domluva, matky často se domnívají, že jejich miláček musí mít všechno jako doma.

V Ý L E T Y : Celodenní výlety některé s přenocováním. Družiny jdou podle mapy každá jinou cestou a sejdou se na společném místě. Po cestě značkování, sbírání rostlin, určování stromů, podle toho kolik rádce dovede a umí. Na srazu polední přestávka s trochou vaření, hry na místě, poklad nebo jiná terrainní hra, podle počtu lidí, koupání, / vždycky trochu cvičení v bezpečnosti a první pomoci, zachranování a pod. Rozhodně to má být při každé příležitosti, aby se to stalo běžným a každý věděl co dělat. Vodní hry, závody v plavání apotápění / s menším počtem plavců, abys měl dokonalý přehled, kdo je ve vodě/ Krátká vycházka odpolední, prohlídka zajímavého místa a pod. Vaření večere, či pozdní svačiny a odchod. Při odpolední raději pozdní vycházce zkuste skautský klus s tlumokem. To je nejlepší způsob, jak naučit lidi balit výzbroj, aby se neházela tlumok a věci nepostráceli.

Odchod domů, nebo táborák na místě a pochod domů za tmy. Dej starším skautům mapy a svěř jim vedení, ale dobře je sleduj.

Noční výlet. Vyjděte večer jděte terrainem za tmy asi do Pílnoci utábořte se na vhodném / známém místě/ přespíte s hlídkou ráno se to dospí již za teplého sluníčka a pak obvyklá denní program. Noční pochod je důležitý výcvik a svěř vedení starším hochům. Pozor aby se nikdo nestratil. Počítej s tím, že jdeš za tmy m n o h e a pomaleji nežli za světla. Několikrát jsem v oddíle uspořádal několika-denní vypravu na stará tábořiště nebo navštívit jiný oddíl a pochodovali jsme jenom v noci, kdy není horko, dospávali jsme ráno když je již teplo a světlo. Vařili jsme snídani v 9 večer, oběd v jednu hod. ráno a večeři v 6 hodin ráno. Při spaní musí být stále někdo vzhuru / hlídka/ kdo zakrývá spáče, aby se na slunci neodkopali a neopálili slunken. Jinak nebudou schopni nosit tlumok.

Krátký výlet v sobotu s táborákem. a přes den / neděli 3 hry a program na místě. Trochu pochodu, cvičení v orientaci, prohlídka zajímavých míst při cestě domů.

U č e l t ě c h t o v ý l e t ů je otužení zkušenost s nošením tlumoku, naučit se pořádně nabalit věci, dovést spát a usnout na povel a naučit se skutečně spát.

Ú k o l y pro zpestření programu na kterékoliv výletě:

Závody v plování, na krátkou vzdálenost i delší / aby se naučili šetřit silou / Sk. krok s tlumkem lehkým, nebo i plně nabaleným na krátkou vzdálenost / nejméně 1 km / Vaření ve dvojicích na malém ohni, s odkizením ohniště, aby je ani hajný nenašel. Dohodní se s mládeží, aby si dvojice donesly rozdílný materiál a tak se jede učil od druhého. Mohou si pak své výrobky vzájemně povyměňovat. Ukolový pochod, kde družiny musí projít určitými body a tam splnit ukoly jako změřit výšku stromu, nebo skály, šířku řeky, najít vhodný brod, upravit přečnou přes potok z kamenu.

Kde je příležitost uč p znávaní rostlin jedlých a jedovatých i jiných. Uspořádej jednou vaření z přírodního materiálu. Použijí se jenom tuky, sůl a cukr. Ostatní se najde. To je užasná zkušenost. Vaření bez nádobí, v zemi, pečení na rožni, pod kládou a pod kotlem Každá družina něco jiného. Je to mnohem jednodušší, nežli si mládež myslí. Zkuste řízky dušené jen zapletené do proutěné vidlice, která se drží nad ohněm. Rychlé, chutné a nádobí se spálí a nic se neumývá

Závody ve sbírání rostlin na čas. Každý dostane lístek jmen rostlin a všichni se za nimi rozběhnou Tím se prakticky učí K d e c o r o s t e a jak se pozná z daleka.

ČERVENEC - JUL a SRPEN AUGUST.

Bud v Jednom, nebo druhém z těchto měsíců bude oddíl v táboře, kde program a činnost má být intenzivním pokračováním a vyvrcholením celoroční činnosti.

Všechno co se cvičilo na výletech na jaře se uplatní v létě v táboře a prakticky se uplatní co se na schůzkách družinových a oddílových celý rok dělalo a cvičilo.

Druhý letní měsíc bývá dobou, kdy polovina, často i většina dětí je na dovolené, nebo na společném pobytu s rodiči a pravidelně se nemohou účastnit jakékoliv činnosti oddílu.

Oddílová činnost však docela se nee přerušuje

Jedna nebo dvě oddílové schůze, nebo alespoň nějaké družinové schůze se mají konat, aby se oddíl nerozkolítil.

Pamatuj na činnost s mládeží, která nejede na prázdniny a je doma ten druhý měsíc. Je-li to před táborem, práce v klubovně, na hřišti a krátké nebo i nějaké celodenní vycházky se mohou pořádat.

Charakteristika obou měsíců: Leto je na vrcholu, rostliny a stromy mají plody, ptáci hnízdí a většinou již vyvedli mláďata v srpnu, je turistická sezona a všude plno turistů, aut, motocyklů a pod.

Délka dne : Den se krátí pomalu v Červenci, ale rychleji v Srpnu.

od 3 - 21 hod do 5 - 19.

Teplota denní: teplo na táboření, spaní pod stanem, noční pochody, koupání a vodní sporty nejlepší, polední vedro v červenci, ale ne v srpnu.

P o ě a s í : Teplo, časté bouřky, někdy několika denní deště, v horách i na delší dobu, mlhy ležící na kopcích.

P r á z d n i n y : Po celé dva měsíce, nebo alespoň 6 neděl dohromady.

P r o g r a m : Podobně jako v červenci s mládeží, která je doma a neodešla na prázdniny.

Zvláštní činnost:

V ý l e t y starších skautů na památná, místa, turistické výpravy na několik dní, putovní tábor s přenocováním v enku nebo ve studentských a jiných noclehárnách. Cyklistické putovní tábory na poznání širšího okolí buď na několik dní, nebo i na dva týdny. Takové podniky se musí dobře připravit a odpovědný vedoucí musí být s nimi. Jednodenní výlety družinové po případě s přenocováním.

K l u b o v n a : Za tohoto 'm r t v é h o' období se nesmí úplně přerušit činnost a společné sportovní výpravy na plovárnu, na hřiště, nebo na večerní ruční a jiné práce, po případě jen zábavy a společný čaj s nějakými zákusky udržuje oddíl pohromadě.

B ý v á t o d o b a kdy se rodí mnohá nápadů dobrých nebo i fantastických, ale vždycky se z nich něco dá udělat, buď ještě v létě, nebo jakmile se zase plná sezona začne. Děti jsou po táboře s e h r á n y, plné zkušeností, nápadů a plánů.

D E N N Í P R O G R A M T A B O R A .

- 7 hod. Budíček, ranní cvičení / v plavkách/ snídaně
- 8 Nástup před stany, prohlídka stanů a pořádku . Družina která jde na výlet nastoupí připravena
- D o p o l e d n e :
- Zaměstnání po družinách, nebo krátká vycházka, společné hry nebo atletika . Vycházka musí mít účel jako/ návštěva blízkého zajímavého místa, hledání mátoch, sbírání rostlin, určování stromů, jednoduchá orientace a pod.
- 12 Oběd pro ty, co jsou v táboře družina, která odchází na celý den si vezme jídlo s sebou.
- 13.30 - 14.30 povinný odpočinek bez pohybu a běhání po táboře. Čas na čtení, všelijaké drobné rukodělné práce podle družin a skupin. Najdi mezi skauty na všelijaké dovednosti odborníky.
- 14 - 18.
- O d p o l e d n í p r o g r a m .
- Hry na hřišti, krátké polní hry, stopování, ruční práce je-li počasí špatné nebo příliš mokro v lese.
17. Večeře v jídelně
- 20 - 22 V e č e r n í p r o g r a m :
- Hry na táborešti, krátká polní hra v okolí tábora, ruční práce v jídelně za nepříznivého počasí, tu a tam vyprávění některého starého člena oddílu o minulosti. Nevadí je-li to poněkud přibarveno. Je to cvičení ve slohu a s uvislým mluvením. Pouporuje to zájem o historii oddílu a pěstuje tradici.
- Jednou za týden, ne častěji T a b o r o v ý o h n ě ň . Program se musí připravit do onale, hlavně správná sestava a pořadí.

P r o g r a m v ý l e t ů .

každý výlet má nějaký účel, ne jen m 'aby se šlo' Předně cíl

1. Cíl : návštěva zajímavého místa, hrady, říčeniiny, nebo cokoliv zajímavého v okolí.
2. Po cestě nějaké hra p. zorování, sledování mapy, orientace na místě kde je výhledka .
3. Návštěva zajímavého místa, prohlídka statku / domluv přechem s majitelem/ nebo mlýna a pod. Jsou městské děti, které nikdy nic podobného neviděly. klynář, neb statkář rád se pozná ubí a vysvětlí co je třeba. Městská mládež má málo ponětí o těchto věcech a práci lidí na venkově.
4. Speciální výlety pro orientaci, hledání památných nebo turisticky zajímavých míst.
5. Najdi příležitost na příštím táborovém ohni, nebo nějaké té sedánce kolem kámen, aby 'výletníci' o tom všem mohli vyprávět

N o č n í č i v e č e r n í h r y .

Ne často a nikdy po nějakém namahavém pomniku, kdy děti jsou unaveny. Stane se pak že někdo při večerní plíženě v lese usne a dá to 'stopování'ho najít.

hodné jsou hry jako 'Světélka' Blížená do tábora, krátká vycházka s orientací v noci a pod. Dbej o to, aby se nikdo n e s t r a t i l . To se nováčkům stává.

Z a m ě s t n á n í p o v e ě r e c h : Ruční práce, opravy výbroje / přešívání nevhodných tlusoků, výroba a oprava náradí / pochvy na nože, pouzdra na sekery, broušení nožu a pod.

Kreslení, malování, řezbařina a výroba to+emů, / družinových, osobních nebo pro klubovnu/, práce z kůže, kroužky na šátek, závěsníky na nože, Černá hodinka s vyprávěním kolem kamen, nebo u 'plamínku' / jenom maličký ohýněk/ Nejruznější ruční práce. Děti se učí jeden od druhého. Jde o to, aby si každý 'něco odnesl domů'.

Tato činnost je velice dobrý protijed proti 'klepaření'.

Společenské hry, pokud k nim není potřeba zvláštních pomůcek.

K r á t k o d o b é u k o l y . Něco se zpozdí, třeba oběd. Zorganizuji nějakou činnost, práci, zábavu, nebo výrobu, aby se na takovou nepřijemnou věc zapomnělo.

Černá hodinka s vyprávěním kolem kamen, nebo u 'plamínku'.

Drobné hry podle příručky nežli se jde spát.

Z a p r š e n ý d e n . Nenechávej lidi se povalovat po stanech, jděte do jídelny, zorganizuj nějaké hry, vyprávění, rukodělné práce a pod. **t á l e** n ě c o s e m u s í d í t . Jinak děti snadno začnou vzpomínat na domov a je to příležitost jen k 'lumpárnám'.

M a t e r i a l p r o r u č n í p r á c e . Počítej s tím, že někdy nemůže se jít na výlet, počasí je špatné a je mokro na tábořišti na pohybové hry. Není-li nic jiného nařezejte vrbové proutky, oloupejte je a vyrábějte košíčky a pod. tretky do stanů. Je v tom mnoho zajímavých možností a učí to trpělivost a přesnost práce. Není třeba žádného náradí mimo nožů.

Z k o u š k y : edělejte z toho školu. Vůdce pozoruje děti a vidí co dovedou a jak ovládají látku a prostě jim zkoušku potvrdí. Tam kde musíš zjistit určitou specifickou znalost, dej ukol a uvidíš, zdali vec ovládá.

H r y : Je jich plno v příručce a za dva roky se nemusíš opakovat. Najdi si sám všelijaké obměny her, které cvičí, neb učí znalosti a zručnosti a tak nejenom naučíš, ale i vycvičíš mládež.

H r y n a p o c h o d u . Je jich na sta. Můžeš si jich narobit tisíc. Určování ptáků v letu, podle volání a zvuku. určování stromu podle tvaru, vzrůstu, barvy na pozim, nebo časné na jare.

Zastav se na kopci, vytáhněte mapy a určujte kopce, vesnice, busovy a pod. a hledejte podle mapy co je z a t í m k o p c e m . Když kousek popojdete, ono se to objeví.

Pozorovací hry, na pochodu, sledování značek / na to musíš dát 'znač-kařum čas, aby byli hodně před námi/ .

ZÁŘÍ - September.

Tento měsíc je velice důležitý pro planování celého roku. Začíná škola, děti jsou do vyšších tříd leccos se v rodinách reorganizuje, dělají se dobré předsevzetí a nové plány.

Charakteristika měsíce: Konec léta kratší dny, ještě teplo vhodná doba na výlety s koupáním i přenocováním. Večery a noci chladné. délka dne 5 - 19 hodin. Rovnodennost 23. září/ septembra/

Vhodná doba pro výlety pochoďové, ale i s přenocováním první tři neděle, Slunné počasí, někdy ranní mlhy.

Příroda usíná, rostou houby, lesní plody a bobule všude. Ovoce. Ptáci se chystají k odletu. Vl štovky se sletují na telefonních drátech

Š k o l a: Mládež jde do vyšších tříd, noví učitelé, nový program. Velké planování pro zimu.

N o v á č c i : Nová mládež se hlásí do oddílu, slyšeli o táborech. Tito nováčci jsou obyčejně nejlepší.

P o d z i m n í ' p e l i c h á n í '. Přečti si článek v 'Listech Jurovi, Projdi s rádci všechny družiny, zjistí, kdo 'ochabnul' nebude mít čas na odpovědné funkce a pod.

I n v e n t á ř : Prohlédnout, zařídit opravy přes podzimní měsíce. Poříd album fotografií z tábora.

R o d i č e : Svolej schůzi rodičů, udělej referát o táboře a vyzvi nějakého 'nadšeného otce' který byl v táboře se podívat. Podej vyučování tábora. Vyslechni 'dobré' rady rodičů, zaznamenej si je, a pak o nich postupně uvažte, Některé bývají dobré, většinou jsou to nápady neproveditelné. Ale vždycky se něco najde.

V ý l e t y :

Weekendové táboření v první polovici měsíce. Později jen denní výlety spíše s pochody. Není horko, dobře se chodí. Odhady a měření vzdáleností, orientace, mapování, měření a pod.

Značování, sledování hry Signalisování na velkou vzdálenost svíčkami a večer světlem. Zkuste i kouřem, je-li bezvětří. Je to nádhera.

Houbařský výlet, Sbírejte všechno co někdo bezpečně zná. Ukaž jedovaté houby. Mapování. Uhly musí být přesné. Plížená, poslouchaná s novými. Balení tlumoku a prohlídka výstroje a výzbroje u nováčků.

Sbírání lesních bobulí, šišek, určování keřů a stromů podle vzrůstu.

K l u b o v n a : Podzimní uklid, uložení inventáře, vyřazení starých věcí, Oprava kde je potřeba Naplanovat, bude se to dělat později

Rádcové naučí nováčky jak si vést zápisníky.

Základní znalost map, značky a pod. Vysvětli na schůzi, na výletě se to zopakuje.

Rozprava o dobrých skutcích.

Významné dny. Sv Václav 28.IX. Ant. Benjamin Svojsík nar 5. září 1876 zemřel 17. září 1938/ za mobilisace/ Bud sám udělej krátkou přednášku, nebo pozvi někoho, kdo ho znal, nebo se více pamatuje.

Zvláštní cvičení: Požární poplach v klubovně.

R E O R G A N I S A C E Oddílu. Projděte s rádci všechny členy; bude třeba leccos přeorganizovat, starší někdy odcházejí, jiní musí převzít jejich funkce. Myslete d o p ř e d u . Promyslete program na půl roku předem T e d j e n a t o č a s .

T H E M A T I C K Ý S E Z N A M H E R . P R O K N I H U :

Dr. Velen Fanderlik: 600 her

Lída B.

Číslo znamená číslo hry v knize.

- Skautský zákon: 110, 136, 158, 195
 Úvod k výkladu o KPZ: 'Bud připraven a pod. 27, 118
 Přátelství a spolupráce: 454
 Orientace a mapování: 163, 164, 170, 172, 171, 173, 202, 570, 571, 572, 575, 577, 578, 579.
 Úzle: 178, 180, 181, 183, 184, 185, 186, 187, 189, 180, 191, 220
 Morseovka: 174, 175, 176, 177, 468, 560
 Tábornictví a zhačkování: 415, 562, 563, 564, 565. 566, 167, 568, 569 378
 Kimovka: 36, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 58, 60, 271
 Setonova hra: 44, 48, 75, 77, 78, 79
 Vlastivěda, místní znalosti: 91, 92, 143, 200, 203, 254, 80 / dějepis/
 Procvičování různých oborů: 83, 135, 143, 154, 157, 159, 159a, 159b 160, 161, 161, 199, 211,
 Čeština: 48, 54, 104, 107, 114, 116, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 128, 129, 132, 133, 134, 139, 142, 144, 147, 148, 149, 150, 151, 155, 156, 198, 214, 205, 207, 208, 209, 210, 278, 280, 281, 282, 283, 199,
 Zpěv: 291, 193
 Zručnost a dovednost: 234
 Míření: 437, 466, 469, 487, 508, 515, 525
 Odhady: 165, 166
 Pořadová cvičení: 206
 První pomoc: 168, 169, 254, 347, 348
 Tvorba přezdivek: 119
 Botanika: 55, 56, 152, 549, za pochodu
 Rozcvičení po delším sezení: 214, 221, 223, 229, 230, 263, 296, 333, 416, 445
 Hry za pochodu: 129, 137, 138, /139/, 140, 145, 151, 152, 154, 192, 194, 195, 198, 199, 208, 209, 264, 267, 268, 270, 184, 291, 293, 339, 541, 542, 544, 549, 577,
 Výstupy na besídku: 308, 309, 310
 Výstupy k táboráku: 105, 257, 261, 275, 279, 289, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 310, 311, 318, 319
 Rozcvička na táboře: 335, 337, 338, 339, 386, 390, 394, 395, 396, 397, 407, 411, 414, 417, 424, 425, 426, 427, 435, 439, 452, 462, 463

Nezapomínejme, že hry nejsou jenom na 'zabíjení času', ale mají svůj výchovný význam. Cokoliv se děti učí se mohou daleko lépe naučit hrou, nežli nějakou přednáškou a hlavně opakují si znalosti nikoliv bezduchým opakováním, ale zábavnou hrou.

Přemýšlejte při těch hrách i o tom, jaké jiné schopnosti se při těchto hrách vyvíjí vedl prostého naučného aprocvičení se v té či oné znalosti, nebo schopnosti.

Tato tabulka her vám dává možnost opakovat s dětmi naučenou látku stále novým a novým způsobem a nově zábavnou a protávanou hrou, takže se to opakování nestává monotónní a unavující.